

LANDSFORSØGENE 2023

Forsøg og undersøgelser i
Dansk Landbrugsrådgivning

Samlet og udarbejdet af
SEGES Innovation P/S, Planter & Miljø
ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen

Aktiviteterne er blandt andet støttet af:

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fonden for **økologisk landbrug**

Kartoffelafgiftsfonden

Frøafgiftsfonden

AgriFoodTure

Innovationsfonden

LANDSFORSØGENE 2023

Forsøg og undersøgelser i Dansk Landbrugsrådgivning

Landsforsøgene 2023 er samlet og udarbejdet af SEGES Innovation P/S,
Planter & Miljø ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen.

Udgivet

December 2023

Trykkeri

Stibo Complete

Udgiver

SEGES Innovation P/S

Planter & Miljø

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

T +45 8740 5000

E info@seges.dk

Omslag

Foto: Torkild Birkmose, SEGES Innovation. Billedet viser et forsøg med
kvælstoftilførsel til vinterhvede.

Køb

Bogen kan købes i SEGES Netbutik: www.netbutikken.seges.dk.

Pdf-udgaven af bogen samt tabeller og figurer i bogen kan hentes på
www.landbrugsinfo.dk/oversigten.

Resultaterne i bogen kan frit gengives med tydelig kildeangivelse inkl.
sidetal. F.eks. „Kilde: Landsforsøgene 2023, tabel xx, side yy.“

ISBN 978-87-93051-12-6

ISSN 0900-5293

TABEL 2. Sengødning af alm. rajgræs

Alm. rajgræs	Ved vækststart kg N pr. ha	Ultimo april/start maj kg N pr. ha	Udbytte og merudbytte kg pr. ha					
			2021	2022	2023-1	2023-2	2023	2021-23
Antal forsøg			3	2			2	7
1	140	0	1.880	1.780	939	1.109	1.024	1.607
2	160	0	37	131	-255	82	-86	29
3	180	0	-76	263	-67	7	-30	34
4	200	0	93	286	-156	-11	-83	98
5	140	20	21	52	-162	-43	-103	-8
6	140	40	176	263	-151	65	-43	139
7	140	60	38	303	-164	24	-70	88
8	140	20 flydende	46	248	-190	8	-91	64
9	140	40 flydende	-2	234	-259	72	-94	42
10	140	60 flydende	84	200	-154	75	-39	69
LSD			113	143	105	ns	ns	68

samlede tildeling, efterfulgt af de sidste 20-25 procent sidst i april til starten af maj. I år med tørke eller få solskindstimer kan den sidste gødningstildeling dog undlades uden udbytтетab. Det er dog enklere sagt end gjort, da det kræver kendskab til vejret, der rækker længere end en normal vejrsigt.

Tidlig Kerb 400 SC i alm. rajgræs

Kerb 400 SC har en godkendelse til "mindre anvendelse" i alm. rajgræs med behandlingstidspunkt fra midt februar til 1. marts. Der er i efteråret 2022 anlagt to forsøg, som skal belyse skånsomheden og effekten ved at placere behandlingen i november. Det ene forsøg er anlagt i en tetraploid fodertype (Mathilde), og det andet er anlagt i en diploid plænetype (Esquire).

Betragtes de to forsøg samlet, opnås det største udbytte i led 3 med 0,12 l Kerb 400 SC pr. ha og det mindste i led 2 med 0,1 l Kerb 400 SC pr. ha. Største og mindste udbytte adskiller sig statistisk sikkert fra hinanden, men ingen af dem adskiller sig statistisk sikkert fra ubehandlet.

TABEL 3. Tidlig Kerb 400 SC i alm. rajgræs

Alm. raj-græs	Tilført Kerb 400 SC l pr. ha	Herbicidskade forår			Udbytte og merudbytte kg pr. ha		
		Foder-type	Plæne-type	Begge typer	Foder-type	Plæne-type	Begge typer
Antal forsøg		1	1	2	1	1	2
1	Ubehandlet	0	0	0,0	1.544	927	1.221
2	0,10	0,2	0,5	0,4	-394	6	-153
3	0,12	0,5	0,5	0,5	-41	101	45
4	0,15	0,5	0,2	0,4	-102	-50	-61
5	0,20	1	0,8	0,9	-202	32	-70
LSD					143	76	108

I den tetraploide fodertype er der negativ effekt i udbytterne for alle behandlinger med Kerb 400 SC, dog uden direkte sammenhæng mellem dosering og udbytтетab.

Herbicidskaderne i de to forsøg er meget begrænsede, men følger doseringen af Kerb 400 SC. Til gengæld er der ikke sammenhæng mellem dosis af Kerb 400 SC og mængden af græsukrudt og heller ikke i forhold til renheden i det høstede frø.

Engrapgræs

Ukrudtsbekæmpelse med Atlantis OD i Engrapgræs

Effekten og skånsomheden af forskellige strategier til bekæmpelse af græsukrudt om efteråret er i samarbejde med DLF undersøgt tre år i træk i engrapgræs til frø. Forsøgene er med til at belyse muligheden for at lave helt

TABEL 4. Ukrudtsbekæmpelse med Atlantis OD i engrapgræs

Engrapgræs	Behandling l pr. ha			Udbytte og merudbytte kg pr. ha	
	Atlantis OD	Agil 100 EC	Hussar Plus OD	2021-23	2023
Antal forsøg				??	1
1				908	1.193
2	0,4			-24	-55
3	0,6			24	-26
4	0,8			48	145
5	0,4	0,12		40	-60
6	0,6	0,12		14	-38
7	0,8	0,12		11	-36
8	0,4	0,12	2 x 0,5	53	76
9	0,6	0,12	2 x 0,5	22	52
10	0,8	0,12	2 x 0,5	13	66
LSD				ns	72

rent frø (00-kvalitet) i Danmark. Der er anlagt to forsøg i 2023, hvor det ene er blevet kasseret.

Behandlingen med Atlantis OD og Agil 100 EC er foretaget medio september. Behandlingen med Hussar Plus OD er foretaget i foråret ved vækststart og igen tre uger senere. Atlantis OD er godkendt til mindre anvendelse mod enårigt rapgræs i efteråret med maksimalt 0,6 l pr. ha. Det er ikke tilladt efterfølgende at anvende Hussar Plus OD i samme vækstsæson.

Anvendelsen af Atlantis OD er en balancegang mellem at få bekæmpet græsukrudtet tilstrækkeligt, uden at engrapgræsset hæmmes for meget.

Rødsvingel

Bekæmpelse af væselhale i rødsvingel

I 2023 er der i samarbejde med DLF videreført en forsøgsserie, som skal belyse mulighederne for bekæmpelse af væselhale i rødsvingel om efteråret. Væselhale skal bekæmpes så tidligt som muligt efter fremspiring. Problemet er, at den spirer over en meget lang periode, og derfor er det vanskeligt at dække af for fremspiring.

For høståret 2023 opnås det største udbytte i led 3 med 0,7 l Mateno Duo SC 600 pr. ha udsprøjtet medio/ultimo august. Mindste udbytte er i led 5 med tilsvarende dosering og middel blot udsprøjtet medio september.

Tilsætning af Boxer kan give en bedre bekæmpelse af væselhale, men er problematisk at anvende på det tid-

lige tidspunkt på grund af fordampningsproblematikken omkring prosulfocarb. Med det varme efterår i 2023 har der stort set ikke været en dag i september, hvor det har været forsvarligt at sprøjte med Boxer. Løsningen kunne være at køre med Mateno Duo SC 600 i august og så følge op med Boxer, når temperaturen og vejret tillader det.

Strandsvingel

Tidlig Kerb 400 SC i strandsvingel

Kerb 400 SC har en godkendelse til "mindre anvendelse" i strandsvingel med behandlingstidspunkt ultimo februar. Der er i efteråret 2022 anlagt to forsøg, som skal belyse skånsomheden og effekten ved at placere behandlingen i november. Det ene forsøg er anlagt plænetypen Greenfront, og det andet i fodertypen Kora.

Betragtes de to forsøg samlet opnås det største udbytte i led 1 som er ubehandlet, og det mindste i led 5 med 0,2 l Kerb 400 SC pr. ha. Største og mindste udbytte adskiller sig statistisk sikkert fra hinanden og er også statistisk forskellig fra led 3 og 4. Der er negativ effekt på udbytterne for alle behandlinger med Kerb 400 SC, og med en generel sammenhæng mellem højere dosering og større udbyttetab.

Herbicidskaderne i de to forsøg følger doseringen af Kerb 400 SC. Til gengæld er der ikke sammenhæng mellem dosis af Kerb 400 SC og renheden i det høstede frø.

TABEL 5. Bekæmpelse af væselhale i rødsvingel 2023

Rødsvingel	Behandling l pr ha.				Udbytte og merudbytte kg pr. ha
	Primo august		Medio september		2023
	Mateno Duo	Boxer	Mateno Duo	Boxer	
Antal forsøg					
1					1.449
2	0,35				60
3	0,7				142
4			0,35		11
5			0,7		-127
6	0,35		0,35		46
7	0,7			1	67
8			0,35	1	-50
9	0,35	0,5	0,35	0,5	-34
10	0,35	1	0,35	1	-26
LSD					109

TABEL 6. Tidlig Kerb 400 SC i strandsvingel

Strand-svingel	Tilført Kerb 400 SC l pr. ha	Herbicidskade forår			Udbytte og merudbytte kg pr. ha		
		Foder- type	Plæne- type	Begge forsøg	Foder- type	Plæne- type	Begge forsøg
Antal forsøg		1	1	2	1	1	2
1	Ubehandlet	0	0	0,0	675	556	609
2	0,1	0,2	3	1,6	633	449	543
3	0,12	0,5	4	3,0	662	365	514
4	0,15	0,5	6	4,6	596	380	488
5	0,2	1	9	7,0	482	221	344
LSD					48	48	49